

Ospravednění a posvěcení v CASD

Jerry Gladson, bývalý kazatel CASD

Anglikánský teolog Geoffrey Paxton sepsal a později i publikoval práci "The Shaking of Adventism" (1977). V ní prozkoumal adventistické tvrzení, že CASD v podstatě pokračuje v díle protestantské reformace hlásáním evangelia a znovuoobjevením dlouho opomíjených pravd jako je biblická sobota a vyšetřovací soud v r.1844. Místo aby se zaměřil, jak je to obvyklé u jiných kritiků adventismu, na exegetické argumenty týkající se příslušných biblických textů, zaměřil svoji pozornost na jedno z centrálních témat samotné reformace: na otázku ospravedlnění, které Luther nazval "vedoucím článkem" křesťanské víry. Paxtonův závěr silně rozrušil tisíce přesvědčených adventistů, včetně mne. Protože zatímco adventismus učí, že to, co hlásá, je evangelium protestantských reformátorů, Paxton ukazuje, že to je ve skutečnosti - i když bezděčně - postoj blíží se více Římsko-katolickému pojetí než protestantskému.

Pro běžného pozorovatele se rozdíl může jevit jako zanedbatelný. Avšak ve skutečnosti je zde zásadní rozdíl, který zasahuje přímo do srdce reformačních diskuzí. Význační zastánci reformace jako byli Luther, Kalvín a jejich následovníci, pozorně rozlišovali mezi ospravedlněním a posvěcením. Ospravedlnění je, z jejich pohledu, okamžitý, forenzní či legální akt. Je to eschatologický verdikt z budoucnosti, který vytváří přítomnou realitu v životě věřícího člověka. Nečiní kajícího se hříšníka spravedlivým. Spíše ospravedlnění poskytuje legální právo člověku stát před Bohem. Spravedlivým činí hříšníka posvěcení, ne ospravedlnění. Proto Luher vidí pozici věřícího jako "simul justus et peccator", tj. člověk je zároveň spravedlivý i hříšník. Kritický rozdíl je v tom, že ospravedlnění připočtené člověku vyváří věřícímu potřebný legální status před Bohem. Je to kompletní, úplný a finální akt. Míra posvěcení či změny charakteru nemá na tento status věřícího člověka před Bohem žádný vliv.

Protože spasení člověka závisí na ospravedlnění, které je kompletní, a ne na posvěcení, které je neustále probíhající, může tak evangelium přinášet věřícímu člověku objektivní, eschatologické ujištění o Božím přijetí.

V kontrastu k výše uvedenému pojetí mají katoličtí teologové od doby reformace tendenci spojovat ospravedlnění s posvěcením a považovat oboje za interní proces. Boží milost konaná skrze ospravedlnění a posvěcení přináší aktuální, ontologickou změnu. Bůh nejen prohlašuje lidské bytosti za spravedlivé, ale zároveň je ve stejný okamžik začíná takovými činit. Ospravedlnění způsobuje, že člověk je tvořen či se stává spravedlivým. Toto dílo v člověku však přesahuje dobu jeho pozemského života a nikdy není kompletní (pozn. překl.: proto v katolickém pojetí po smrti následuje pobyt v očistci, kterým se dokoná posvěcení člověka a ten se nakonec může ukázat před Bohem).

Tento pohled spojuje aspekty ospravedlnění a posvěcení do stejného díla. To implikuje, že věřící, protože má vždy nekompletní, vnitřní spravedlnost, si nemůže být nikdy plně jistý Božím finálním přijetím a musí stále pokračovat v úsilí o spravedlivý život, aby nakonec finální Boží přijetí získal. Protestantský pohled oproti tomu, díky nabídce objektivního ujištění, osvobozuje člověka od tohoto úsilí za spasení, a tak mu umožňuje zaměřit se na službu druhým.

Paxton našel v adventistické literatuře hojně odkazy korespondující s tímto katolickým porozuměním ospravedlnění a naopak detekoval pouze mdlé a nekonzistentní záblesky protestantismu. Jak mohou potom adventisté z tohoto pohledu tvrdit, že jsou "dědici" protestantské reformace, když se zdá, že svým učením popírají centrální princip protestantismu? Ačkoli Paxton přehlédl tzv. radikální reformaci, které má lehce odlišné porozumění ospravedlnění, a tak opominul klíčový historický faktor v adventistické soteriologii, jeho závěr nicméně šokoval celou denominaci adventistů s.d. Problém se stal ještě zřetelnější, když Paxton krátce po vydání své knihy, provedl sérii přednášek po Adventistických teologických školách.

(pozn. překl.: předadventní vyšetřovací soud předkládaný v učení CASD stojí v protikladu k plnému a neměnnému verdiktu ospravedlnění, jak ho chápou zastánci reformačního učení, a tedy připravuje věřícího o plnou jistotu Božího přijetí "tady a teď" a naopak vnáší do jeho života napětí z možného "neuspění" na tomto soudu, kde jeho případ přijde "na řadu" neznámo kdy. Tím vede věřícího člověka k neustálé koncentraci na sebezdokonalování a sebezkoumání, zda člověk vyhovuje ve všech potřebných aspektech "Božím zákonu" a zda neopomněl vyznat všechny své hříchy, které by jinak stály proti němu na vyšetřovacím soudu).

Paxtonova kniha on-line: <http://www.presenttruthmag.com/7dayadventist/shaking/index.html>